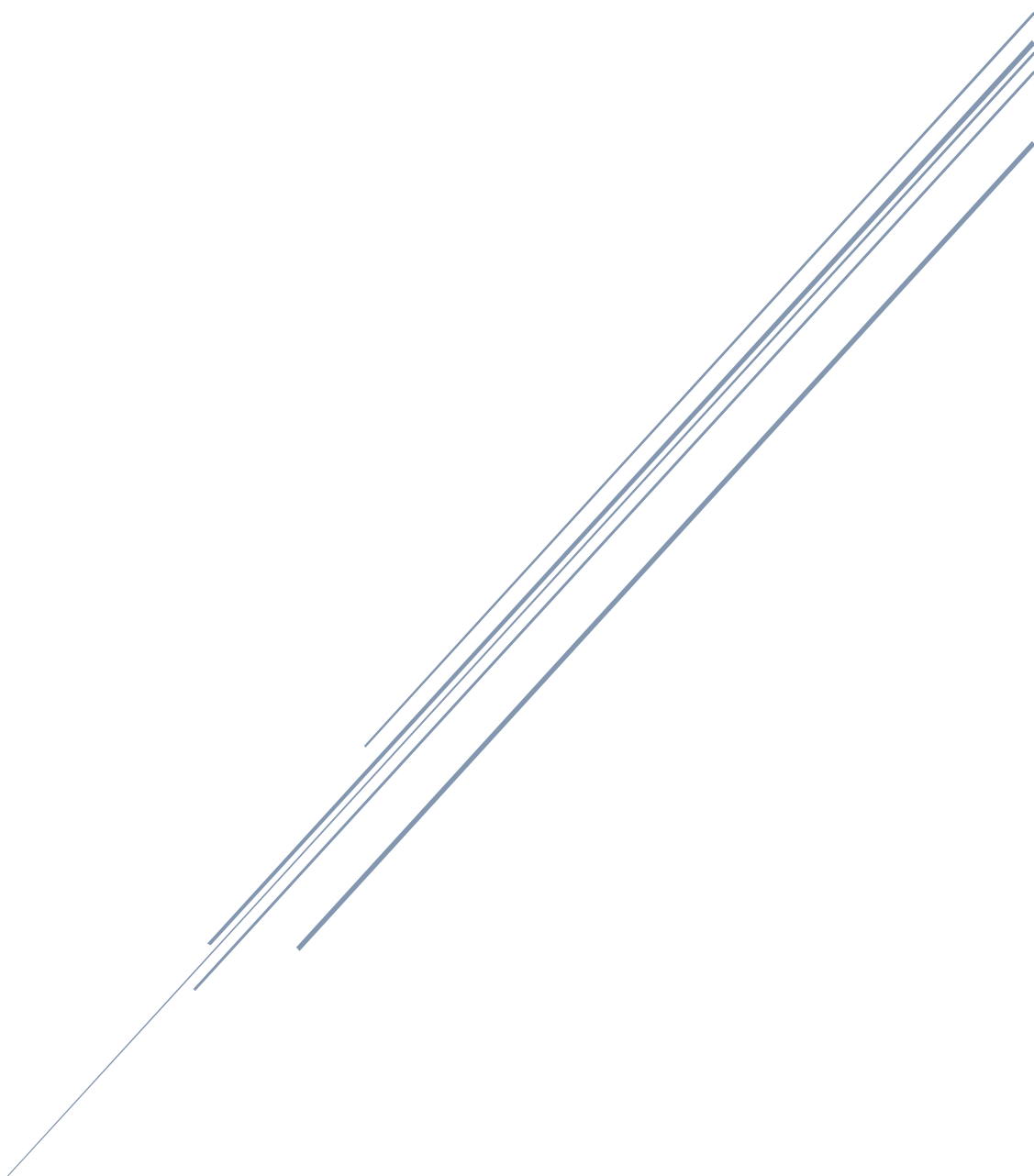

PWS BOEKJE VOOR HAVO

Cohort 2019-2020

CSG Willem de Zwijger
PWS

Inhoudsopgave

1. Inleiding	2
1.1 Woor woord vooraf:	2
1.2 Planning	2
2. Profielwerkstuk	3
2.1 Algemeen	3
2.2 Samenwerking	3
2.3 Logboek	3
2.4 Bronvermelding	3
2.5 Begeleiding	3
2.6 Overige verplichting	4
3. Fasering	4
3.1 Orientatie	4
3.2 Onderzoek	5
3.3 Afronding	5
3.4 Beoordeling	5
3.5 Presentatie	5
Bijlagen	6
Bijlage 1.1 Beoordelingsrubrik Onderzoeksvorstel	6
Bijlage 1.2 Beoordelingsrubrik Eindverslag en presentatie	7

1. Inleiding

1.1 Woord vooraf:

Voor je licht het PWS boekje in papiervorm. Hierin staat alle informatie die voor jou van belang is om het PWS goed te doorlopen. Naast dit boekje is er ook een digitaal hulpprogramma geschreven in (Teams en OneNote). Maak daar ook gebruik van.

Daarvan heb jij in jouw e-mail box een link gekregen. Kun je er niet bij. Ga dan naar Teams en meld je aan met de volgende teamcode **f4yv9pi**
Via deze code kun jij ook in OneNote terecht.

Mocht het allemaal toch niet lukken, stuur dan een berichtje naar dhr. De Bondt.
bn@csgwillemdewijger.nl

1.2 Planning

Gezien de omvang van het PWS zijn een goede planning en afspraken belangrijk! Veelal ben jij (met jouw groepsgenoten) de initiator van afspraken. Globaal komt het uitgezette tijdspad op het volgende neer:

Datum	Actie
27 maart 2019	Start dag: Vandaag maken jullie groepjes, bedenken een hoofd- en deelvragen en zoeken jullie een begeleider
18 april 2019	Begeleiderlijst openbaar.
eind mei	Voorlopig raamwerk en eerste hoofdstukken gereed (onderzoeksvorstel)
21 juni 2019	Het tot dan toe geproduceerde deel van het PWS met akkoord van de begeleider bij PWS coordinator (dhr. De Bondt) inleveren.
15 juli 2019	Overgangsvergadering H4.; Sectordirecteur beslist over gevolgen indien het tot dan toe geproduceerde deel van het PWS niet ingeleverd/ of ondermaats is.
17 juli 2019	Afrond-/ inhaaldag voor leerlingen waarvan het werk niet ingeleverd/ ondermaats is.
Sept - medio november 2019	Periode van studie en onderzoek; uitvoeren van praktisch deel
medio oktober	nulversie' van PWS: overleg met je docent wat hij in dit stadium van je verwacht
1 t/m 17 november 2019	Uitbreiding, verbetering en afronding PWS
29 november 2019	Uiteindelijke inleverdatum PWS: Het PWS kan tot 12.00 uur bij dhr. De Jong ingeleverd worden.
16 december 2019	Presentatie avond PWS. (Onder voorbehoud)

2. Profielwerkstuk

2.1 Algemeen

De naam profielwerkstuk betekent niet dat het ook binnen jouw profiel moet vallen. Het mag ook een vak uit jouw vrije ruimte zijn. Je kunt er overigens ook voor kiezen om je werkstuk aan te laten sluiten op meer dan één vak. De studielast is vastgelegd op 80 uur per leerling.

2.2 Samenwerking

Met je medeleerling(en) met wie je aan één PWS werkt dien je goede onderlinge afspraken te maken. Hoewel je een gezamenlijke eindopdracht aflevert, moet het wel duidelijk zijn, welke individuele bijdrage jij eraan geleverd hebt. Samenwerking eventueel betrokken derden (bedrijven, hogescholen, personen) is heel belangrijk! Dit is onderdeel van het praktijkdeel. Als het bezoek aan de betrokken derden alleen onder lestijd mogelijk is, moet je hiervoor op tijd verlof aanvragen. Bedenk dus snel met wie jullie in het praktijkdeel samen willen werken en leg daar snel contact mee.

2.3 Logboek

Je houdt een logboek bij, waarin je voor je begeleider verslag doet van de voortgang (of onverwachte stilstand door omstandigheden). Het logboek richt je op aanwijzing van je begeleider in. Het niet bijhouden van het logboek leidt tot een lagere waardering van het eindproduct.

2.4 Bronvermelding

Een notenapparaat (citaties) en bibliografie mogen niet ontbreken bij jullie verslag. Jullie werken volgens APA-6. Dit notenapparaat zit standaard in het programma Word. Wil je hulp bij het juist gebruiken van dit systeem? Kijk dan het volgende [filmpje](#). Kom je er dan nog niet uit, vraag dan jouw begeleider om hulp.

2.5 Begeleiding

Het ligt voor de hand dat de docent die je begeleider van het profielwerkstuk is, werkzaam is in de bovenbouw en ervaring heeft met het onderwerp dat jij gekozen heeft. Omdat het aantal docenten beperkt is, is het belangrijk om zo snel mogelijk jouw onderwerp duidelijk te hebben. Een docent begeleidt namelijk maximaal 3 groepjes. Elk PWS wordt in de eindfase ook door een medelezer (een andere docent) gelezen en beoordeeld.

2.6 Overige verplichting

Het profielwerkstuk resulteert in een eindverslag en een presentatie. Er zijn een aantal verplichte onderdelen die daarin moeten voorkomen.

1. Het PWS heeft bijvoorbeeld een aanhangsel (bijlage). Daarin schrijf je een samenvatting van de bevindingen in een moderne vreemde taal, die uit minimaal 500 en maximaal 1000 woorden bestaat. Om te voorkomen dat een lezer van jouw onderzoek alles helemaal moet lezen, staat er op de eerste pagina - direct na de titel - een beknopte samenvatting in een vreemde taal van hooguit 10-15 regels.
2. Verder is het van belang dat je nuchter terugkijkt op het proces aan het eind van de rit. Geef aan welke mee- en tegenvallers op je weg kwamen bij de tot stand koming van het PWS.
3. Ten slotte moet je een presentatie voor je ouders en medeleerlingen houden. Hierin vertel je in ieder geval wat je hebt onderzocht en wat je resultaten waren. Bereid je goed voor op deze presentatie: Houd de doelgroep goed voor ogen en zorg ervoor dat ook voor leken de betekenis van je PWS uit de verf komt. Vooraf aan de presentatieavond ontvangt jouw begeleider de presentatie.
4. Waar het PWS allemaal precies aan moet voldoen kun je vinden in OneNote

3. Fasering

3.1 Orientatie

Op de PWS startdag heb je met je PWS-partner(s) het onderwerp en bepaald welk profielvak daarmee te maken heeft. Ook heb je aangegeven welke vakdocent jij het liefste wilt als begeleider van jouw groepje.

Vanaf 8 april wordt via mail en in Teams bekend gemaakt wie jullie begeleider is.

Omdat iedere vakdocent maar een beperkt aantal groepjes kan begeleiden mogen de vakdocenten op basis van de onderwerpen aangeven welk groepje zij willen begeleiden. Hoe beter jouw hoofd- en deelvragen aan het eind van de startdag staan, hoe groter de kans is dat jij die begeleider krijgt die jij graag wilt.

Nadat je weet wie jouw begeleider is zorg je ervoor dat jullie **vóór de meivakantie** een gesprek met die docent gehad hebben, dan kunnen jullie namelijk in de vakantie al aan de slag. **Eind mei leveren jullie de eerste versie in** van het onderzoeksvoorstel. In OneNote staat uitgelegd hoe dit onderzoeksvoorstel er uit moet zien en wat er precies in moet staan.

In het kort:

Voorblad

1.1: Introductie

1.2: Probleemstelling

1.3: Voorlopig theoretisch kader.

1.4: Doel van het onderzoek

1.5: Berouwbaarheid

1.6: Tijdsplanning

Literatuurlijst (bronvermelding volgens APA 6)

Bijlagen:

Tabel met gebruikte bronnen

Logboek

Lever Jullie onderzoeksvoorstel in bij jullie docent. De docent zal feedback geven op alle onderdelen van jullie voorstel. Door gaan met het echte onderzoek mag pas als dit voorstel voldoende beoordeeld is. Zolang dat niet het geval is, zullen jullie als groep verbeteringen moeten maken.

Uiterlijk 21 juni moet het jullie onderzoeksvoorstel goed gekeurd zijn door jullie begeleider. Hij/ of zij zal op 21 juni aan Dhr. de Bondt zijn bevindingen doorgeven.

Tijdens overgangsvergadering zullen die leerlingen besproken worden waarvan het onderzoeksvoorstel onvoldoende is. Indien het de docenten op de vergadering van mening zijn dat het mogelijk is middels herstelwerk een voldoende te halen, zijn die leerlingen verplicht om op 17 juli de gehele dag op school aan het onderzoeksvoorstel te werken, en het te herstellen. Het tot dan toe ingeleverde PWS is op de overgangsvergadering dan ook een item waardoor je kunt blijven zitten.

3.2 Onderzoek

Na goedkeuring van het onderzoeksvoorstel begint het eigenlijke onderzoek. Houd je begeleider van je vorderingen en eventuele tegenslagen op de hoogte. Leg afspraken met elkaar vast en kom ze na. Tussen gesprekken door moet je zelf het initiatief nemen. Deze onderzoeksfase eindigt in een geschreven verslag. Hoe deze geschreven dient te worden kun je weer in OneNote vinden. Uiterlijk half oktober lever je dit deel ter controle in bij jouw begeleider. Hij/ zij zal aan de hand van wat jullie ingeleverd hebben aangeven wat je moet veranderen en verbeteren.

3.3 Afronding

Op 29 november wordt jullie eindverslag (op papier) vóór 12:00 ingeleverd bij de dhr. de Jong.

3.4 Beoordeling

Eind oktober/ begin november vertelt je begeleider je of het werkstuk in orde is of dat je er nog aan moet werken. Na 29 november wordt het eindverslag door zowel jouw begeleider als een meezer (2^e beoordelaar) gelezen en beoordeeld. **Het profielwerkstuk moet voldoende zijn om deel te kunnen nemen aan het examen.** Indien het werkstuk niet voldoende is, kan de sectordirecteur na overleg met de begeleider het besluit nemen, dat het PWS verder op school moet worden afgemaakt na lestijd.

Het PWS wordt beoordeeld volgens een beoordelingsrubrik. Deze is opgenomen in de bijlage.

3.5 Presentatie

De werkstukken zullen op 16 december 2019 'savonds aan de ouders/ verzorgers worden gepresenteerd. Dit is een verplicht onderdeel.

Bijlagen

Bijlage 1.1 Beoordelingsrubrik Onderzoeksvoorstel

Beoordelingsrubrik PWS onderzoeksvoorstel Havo 5								
	Contra stelling	Beoordeling					Pro stelling	Opmerkingen
		<3	3-5,4	5,5-6	7-8	8-10		
Taalgebruik	Het taalgebruik en of de zinsbouw in het verslag is/ zijn dusdanig slecht dat het verslag daardoor moeilijk leesbaar (te begrijpen) is.						Het taalgebruik en de zinsbouw zijn excellent	Iedere stelling moet voldoende zijn. Anders PWS onvoldoende
Proces	Er is geen logboek						Het logboek compleet, op individueel niveau en geeft een overzicht van de groep als geheel.	
Inhoud	De hoofdvraag is zwak (Heel breed, geeft geen richting aan onderzoek, is niet haalbaar of realistisch)						De hoofdvraag is scherp geformuleerd (SMART) en dekt het hele onderzoek goed af.	
	De deelvragen zijn zwak (De relatie met de hoofdvraag is onduidelijk).						Deelvragen dekken de hoofdvraag geheel af	
Inhoud	De geschreven teksten zijn nagenoeg allemaal gekopieerd zonder verwijzingen. (plagiat)						De teksten zijn met allemaal in eigen woorden geschreven met juiste verwijzingen. (Voldoende bij eigenteksten meer dan 70%)	
	De gebruikte bronnen zijn niet betrouwbaar (alleen Wiki, of scholieren websites). Leerlingen blijken niet in staat deze met betrouwbare bronnen te staven.						De bronnen zijn allemaal van goed betrouwbaar 'wetenschappelijk' niveau (artikelen uit wetenschappelijke tijdschriften etc.). Gebruikte bronnen van mogelijk onbetrouwbare bronnen zijn gestaafd aan betrouwbare bronnen.	
Inhoud	Er is geen introductie of de introductie is een procesbeschrijving van de groep en niet gebaseerd op goede informatiebronnen.						De introductie beschrijft op basis van goede informatiebronnen de context van de probleemtelling (hoofd- en deelvragen) op een heldere wijze.	
	Er is geen theoretisch kader (Geen enkele deelvraag is al enigzins uitgewerkt)						Uitgewerkte deelvragen tonen een systematische aanpak, eigenwoorden en een verwijzing naar de gebruikte bronnen.	
	Leerlingen hebben niet nagedacht over de betrouwbaarheid van het eigen onderzoek. (Triangulatie, externe geldigheid en mogelijke valkuilen van hun praktijkdeel)						Leerlingen hebben systematisch nagedacht (gebruik gemaakt van goede bronnen) om aan te geven hoe groot de betrouwbaarheid van hun eigen onderzoek is. (Triangulatie, externe geldigheid en mogelijke valkuilen van hun praktijkdeel)	
	Leerlingen hebben het doel van het eigen onderzoek niet verwoord						Leerlingen hebben het doel van het eigen onderzoek kort en bondig kunnen verwoorden en op basis van het voorbeeld in OneNote	
	Er is geen Tijdsplanning gemaakt voor het verdere verloop van het onderzoek. Of de planning is totaal onrealistisch.						Er is een concrete en realistische tijdsplanning opgesteld.	
	Er zijn geen bronverwijzingen (volgens APA-6 of een ander door de begeleider goed gekeurd Noten apparaat) in de tekst te vinden						De bronverwijzingen zijn volgens APA-6 of een door de begeleider goedgekeurd notenapparaat op excellente wijze opgenomen in het Onverzoeksvoorstel	
	Er is geen bibliografie, of deze voldoet aan geen enkele standaard						Er is een bibliografie volgens APA-6, of een door de begeleider goed gekeurd notenapparaat.	
Proces	De groep is niet in staat zelfstandig het onderzoeksproces te doorlopen. (docent stuurt sterk, geen overzicht, geen planning, onduidelijke taken, tijdnood)						De groep doorloopt zelfstandig en op excellente wijze het onderzoeksproces (Zelfstandige keuzen, helikopterview, goede planning, helder taken, geen tijdnood).	
Individueel	Communiqueert niet met docent, of juist veelvuldig over onzinnige zaken (zaken waarvan de groep geacht mag worden zelf op de hoogte te zijn)						De groep houdt de begeleider goed op de hoogte van het proces	
	Leerling heeft geen gelijkwaardige bijdrage aan de PWS-taken gehad						Uit het logboek en het reflectieverslag blijkt een gelijkwaardige bijdrage aan de PWS-taken.	
	Leerling communiceert niet met zijn groepsleden over de eigen voortgang						Zeer pro-actieve houding in het communiceren met groepsleden. De leerling heeft dit kort en bondig genoemd in het logboek en beschreven in het reflectieverslag.	
	Heeft alleen aandacht voor zijn eigen opdrachten, maar niet voor de proces als geheel						Is pro-actief in het groepsproces, ondersteunt groepsleden waar nodig. De leerling heeft dit kort en bondig genoemd in het logboek en beschreven in het reflectieverslag.	
	er is geen reflectieverslag						Het reflectieverslag is kritisch op zowel groeps- als individueel niveau en formuleert zinnige en haalbare verbeterpunten. (Van ieder groepslid is een persoonlijke reflectie opgenomen in het reflectieverslag)	
De leerling kan niet omgaan met feedback van de begeleider						De leerling neemt notie van de feedback en doet daar actief iets mee. De leerling heeft dit kort en bondig genoemd in het logboek en beschreven in het reflectieverslag.		

Bijlage 1.2 Beoordelingsrubrik Eindverslag en presentatie

	Contra stelling	1-2	3-4	5	5,5	6	7-8	9-10	Pro stelling	Weging
		Beoordeling								
Taalgebruik	Het taalgebruik en of de zinsbouw in het verslag is/ zijn dusdanig slecht dat het verslag daardoor moeilijk leesbaar (te begrijpen) is.								Het taalgebruik en de zinsbouw zijn excellent	Iedere stelling moet voldoende zijn. Anders PWS onvoldoende
Proces	Er is geen logboek								Het logboek compleet, op individueel niveau en geeft een overzicht van de groep als geheel.	
Inhoud	<i>De hoofdvraag is zwak (Heel breed, geeft geen richting aan onderzoek, is niet haalbaar of realistisch)</i>								<i>De hoofdvraag is scherp geformuleerd (SMART) en dekt het hele onderzoek goed af.</i>	
	<i>De deelvragen zijn zwak (De relatie met de hoofdvraag is onduidelijk).</i>								<i>Deelvragen dekken de hoofdvraag geheel af</i>	
Inhoud	<i>De geschreven teksten zijn nagenoeg allemaal gekopieerd zonder verwijzingen. (plagiat)</i>								<i>De teksten zijn met allemaal in eigen woorden geschreven met juiste verwijzingen. (Voldoende bij eigenteksten meer dan 70%)</i>	
	<i>De gebruikte bronnen zijn niet betrouwbaar (alleen Wiki, of scholieren websites). Leerlingen blijken niet in staat deze met betrouwbare bronnen te staven.</i>								<i>De bronnen zijn allemaal van goed betrouwbaar 'wetenschappelijk' niveau (artikelen uit wetenschappelijke tijdschriften etc.). Gebruikte bronnen van mogelijk onbetrouwbare bronnen zijn gestaafd aan betrouwbare bronnen.</i>	
Proces	De groep is niet in staat zelfstandig het onderzoeksproces te doorlopen. (docent stuurt sterk, geen overzicht, geen planning, onduidelijke taken, slechte informatiebronnen, tijdnoed)									10%
Individueel	Communiqueert niet met docent, of juist veelvuldig over onzinnige zaken (zaken waarvan de groep geacht mag worden zelf op de hoogte te zijn)								De groep houdt de begeleider goed op de hoogte van het proces	25%
	Leerling heeft geen gelijkwaardige bijdrage aan de PWS-taken gehad								Uit het logboek en het reflectieverslag blijkt een gelijkwaardige bijdrage aan de PWS-taken.	
	Leerling communiceert niet met zijn groepsgenoten over de eigen voortgang								Zeer pro-actieve houding in het communiceren met groepsgenoten. De leerling heeft dit kort en bondig genoemd in het logboek en beschreven in het reflectieverslag.	
	Heeft alleen aandacht voor zijn eigen opdrachten, maar niet voor de proces als geheel								Ondersteunt groepsgenoten waar nodig. De leerling heeft dit kort en bondig genoemd in het logboek en beschreven in het reflectieverslag.	
	er is geen reflectieverslag								Het reflectieverslag is kritisch op op zowel groeps als individueel niveau en formuleert zinnige en haalbare verbeterpunten.	
	Het reflectieverslag is door 1 persoon geschreven								Het reflectieverslag bevat een reflectie van iedere groepsgenoot afzonderlijk.	
	De leerling kan niet omgaan met feedback van de begeleider								De leerling neemt notie van de feedback en doet daar actief iets mee. De leerling heeft dit kort en bondig genoemd in het logboek en beschreven in het reflectieverslag.	
	<i>De deelvragen zijn niet diepgaand uitgewerkt De relatie met de hoofdvraag blijft onduidelijk en de literatuur wordt niet of nauwelijks ingezet ter onderbouwing van de antwoorden. De antwoorden op de deelvragen komen niet verder dan niet onderbouwde meningen van de leerlingen.</i>								<i>Deelvragen dekken de hoofdvraag geheel af en de literatuur wordt goed ingezet ter onderbouwing van de antwoorden. Leerlingen beantwoorden de deelvragen op basis van feiten.</i>	

Proces	<i>Er is geen praktijk deel</i>								<i>Het praktijkdeel is helder opgezet, is uitvoerbaar, realistisch, en goed afgekaderd)</i>	50%
	Er is geen of nauwelijks een relatie tussen de theorie en de opzet van het praktijkdeel								De relatie tussen theorie en de opzet van het praktijk is zeer helder. (Het praktijkdeel volgt logisch uit de theorie, middels hypothesen.	
	<i>Er zijn geen bevindingen van het praktisch gedeelte</i>								<i>De bevindingen zijn overzichtelijk en helder gepresenteerd in het juiste hoofdstuk.</i>	
	<i>Leerlingen zijn niet kritisch naar hun bevindingen uit het praktische gedeelte. Ze worden klakkeloos voor waar aangenomen.</i>								<i>Leerlingen zijn kritisch naar hun eigen bevinden en doen uitspraken over de betrouwbaarheid van hun bevindingen en onderbouwen deze op een systematische manier.</i>	
	<i>De bevindingen van het praktijkdeel worden niet in verband gebracht met de theorie</i>								<i>De bevindingen worden op een heldere wijze in relatie gebracht met de opgestelde hypothesen en ofproposities (theorie) en er worden uitspraken gedaan over de betekenis van de bevindingen in relatie tot de hoofdvraag.</i>	
	<i>Er is geen conclusie</i>								<i>De conclusie geeft op een heldere wijze en zonder nieuwe informatie te geven antwoord op de hoofd- en deelvragen.</i>	
	<i>Er is geen samenvatting in een moderne vreemde taal</i> <i>De gebruikte bronnen zijn niet divers</i>								<i>De samenvatting beschrijft op een zeer heldere wijze het hele onderzoeksproces (aanleiding tot onderzoek, de aanpak, de bevindingen de conclusie, en de aanzet tot naderonderzoek).</i> <i>De gebruikte bronnen zijn heel divers.</i>	
	De gebruikte bronnen zijn niet betrouwbaar (alleen Wiki, of scholieren websites). Leerlingen blijken niet in staat deze met betrouwbare bronnen te staven.								De bronnen zijn allemaal van goed betrouwbaar 'wetenschappelijk' niveau (artikelen uit wetenschappelijke tijdschriften etc.). Gebruikte bronnen van mogelijk onbetrouwbare bronnen zijn gestaafd aan betrouwbare bronnen.	
<i>Er is geen literatuurlijst en ook zijn er geen verwijzingen in de tekst</i> <i>De onderzoeksmethode wordt niet of nauwelijks benoemd</i>								<i>De literatuurlijst voldoet aan APA 6 en de verwijzingen in de tekst zijn juist en volledig geplaatst.</i> <i>De onderzoeksmethode is uitstekend verwoord</i>	5%	
Voorblad, Inhoudsopgave, Paginanummers, Alinea-indeling ontbreekt of is slordig.								Voorblad, Inhoudsopgave, Paginanummers, Alinea-indeling zijn aanwezig en zeer goed verzorgd		
De hoofdstukken vertonen geen samenhang								De hoofdstukken vertonen onderling een zeer goede samenhang en er is geen overbodige informatie		
Afbeeldingen, tabellen en grafieken hebben geen relatie met het betoog/ de argumentatie								Afbeeldingen, tabellen en grafieken hebben een duidelijk toegelichte relatie met het betoog/ de argumentatie en de interpretatie van deze illustraties is door de leerling juist uitgevoerd.		
<i>Taalgebruik in het verslag is slecht (veel taal- en stijlfouten). Het betoog/ de argumentatie is daardoor slecht navolgbaar.</i>								<i>Het taalgebruik in het verslag is van zeer goed niveau. Taal- en stijlfouten zijn er nauwelijks. Het betoog/ de argumentatie is daardoor goed navolgbaar.</i>		
<i>Taalgebruik van de samenvatting is slecht (veel taal- en stijlfouten). Het betoog/ de argumentatie is daardoor slecht navolgbaar.</i>								<i>Het taalgebruik van de samenvatting is van zeer goed niveau. Taal- en stijlfouten zijn er nauwelijks. Het betoog/ de argumentatie is daardoor goed navolgbaar.</i>		
Leerling weet zijn eigen onderzoek niet te verwoorden								Leerling is in staat het onderzoek kort en bondig te verwoorden (aanleiding tot onderzoek, de aanpak, de bevindingen de conclusie, en de aanzet tot naderonderzoek).		

Presentatie / verdediging (Individueel)	De leerling kijkt het publiek niet aan/ gesloten houding							De leerling heeft goed contact met het publiek / heeft een open lichaamshouding	10%
	De leerling leest voor							De leerling kent zijn tekst uit zijn hoofd	
	De leerling spreekt onduidelijk							De leerling is goed verstaanbaar / fijne spreekstem (rustig, duidelijk)	
	De leerling betreft het publiek niet bij het onderwerp							De leerling betreft actief het publiek bij zijn onderzoek	